

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ ПРОЕКТУ
ПОСИЛЕННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ
ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ
Випуск №1 (Січень – Серпень 2016)

HUNGARY HONGRIE ICELAND ISLANDE IRELAND IRLANDE ITALY ITALIE LATVIA LETTONIE LIECHT
LUXEMBOURG LUXEMBOURG MALTA MALTE REPUBLIC OF MOLDOVA RÉPUBLIQUE DE MOLDOVA M
NETHERLANDS PAYS-BAS NORWAY NORVÈGE POLAND POLOGNE PORTUGAL PORTUGAL ROMANIA
DE RUSSIE SAN MARINO SAINT-MARIN SERBIA SERBIE SLOVAK REPUBLIC RÉPUBLIQUE SLOVAQUE
SUÈDE SWITZERLAND SUISSE «THE FORMER YUGOSLAV REPUBLIC OF MACEDONIA» «L'EX-RÉPU
TURQUIE UKRAINE UKRAINE UNITED KINGDOM ROYAUME-UNI ALBANIA ALBANIE ANDORRA AND
AZERBAIJAN AZERBAÏDJAN BELGIUM BELGIQUE BOSNIA AND HERZEGOVINA BOSNIE-HERZÉGO
CYPRUS CHYPRE CZECH REPUBLIC RÉPUBLIQUE TCHÈQUE DENMARK DANEMARK ESTONIA ESTONIE
GÉORGIE GERMANY ALLEMAGNE GREECE GRÈCE HUNGARY HONGRIE ICELAND ISLANDE IRELA
LIECHTENSTEIN LIECHTENSTEIN LITHUANIA LITUANIE LUXEMBOURG LUXEMBOURG MALTA M
DE MOLDOVA MONACO MONACO MONTENEGRO MONTÉNÉGRE NETHERLANDS PAYS-BAS NORV
PORTUGAL ROMANIA ROUMANIE RUSSIAN FEDERATION FÉDÉRATION DE RUSSIE SAN MARINO SA
RÉPUBLIQUE SLOVAQUE SLOVENIA SLOVÉNIE SPAIN ESPAGNE SWEDEN SUÈDE SWITZERLAND
OF MACEDONIA» «L'EX-RÉPUBLIQUE YOUGOSLAVE DE MACÉDOINE» TURKEY TURQUIE UKRAIN

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

ШАНОВНІ ДРУЗИ,

Ласкаво просимо ознайомитись із першим випуском інформаційного бюлетеня проекту Ради Європи "Посилення захисту прав людини внутрішньо переміщених осіб в Україні". Проект імплементується у рамках Плану дій Ради Європи для України на 2015–2017 рр. та реалізується у відповідь на запит українського уряду щодо підтримки та захисту прав внутрішньо переміщених осіб на території України.

Відзначаючи вже здійснені позитивні кроки, спрямовані на захист прав ВПО, Рада Європи підтримує ухвалення Закону України щодо прав і свобод внутрішньо переміщених осіб у жовтні 2014 р., та формування національного координаційного органу з питань ВПО. У зв'язку з цим я вітаю успішне створення Міністерства з питань тимчасово окупованих територій і внутрішньо переміщених осіб України в квітні 2016 р.

У той же час хочу зазначити, що багато проблем залишаються не вирішеними для України та потребують розв'язання в найближчі роки. Близько 4000 індивідуальних скарг, які стосуються збройного конфлікту на сході України і подій в Криму, знаходяться на

розгляді в Європейському суді з прав людини. Багато з цих справ безпосередньо пов'язані з питаннями ВПО, наприклад, правом на життя, зруйнуванням і втратою майна, соціальними виплатами та іншими питаннями. Викликає серйозне занепокоєння те, що Україна має одну з найбільших у всьому світі кількість внутрішньо переміщених осіб, і найбільшу чисельність переселенців з усіх держав-членів Ради Європи. Для світової спільноти існує необхідність у постійній підтримці міжнародної уваги до України і актуалізації гуманітарних та правозахисних питань. Сьогодні ми повинні підтримувати українську владу в розробці середньострокових і довгострокових стратегій реагування та пошуку довготривалих рішень.

Рада Європи і надалі буде продовжувати підтримувати національні і регіональні органи влади в рамках Проекту. Такі дії засновані на принципі рівного ставлення і визнання особливих потреб ВПО та інших вразливих груп населення, постраждалих внаслідок конфлікту. Проект спрямований на зміцнення потенціалу органів влади, державних службовців, юристів, представників сфери охорони здоров'я, НУО та інших зацікавлених сторін щодо ефективного захисту прав ВПО.

Ми сподіваємось продовжувати нашу плідну співпрацю задля досягнення результатів Проекту разом, на благо України.

Крістос Джакомопулос

Рада Європи, Директор Директорату прав людини Генерального директорату з прав людини та верховенства права

СТАДІЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТУ

Окремі здобутки

СІЧЕНЬ – СЕРПЕНЬ

Засідання Наглядової Ради Проєкту відбулось 28 січня 2016 р., в ході якого партнери Проєкту обговорили ситуацію численного та непередбачуваного переміщення, що призвело до реєстрації понад 1,7 мільйона ВПО з Криму і Донбасу впродовж менш ніж двох років. Документація Проєкту разом із планом діяльності були представлені партнерам. Логіка, зміст та план заходів Проєкту РЕ були позитивно схвалені усіма партнерами.

Перші парламентські слухання щодо дотримання прав людини ВПО в Україні були організовані Комітетом Верховної Ради України з питань прав людини, національ-

них меншин та міжнаціональних відносин у Києві 17 лютого 2016 р. та підтримані Проєктом. Слухання створили дискусійну національну платформу високого рівня для обговорення поточних проблем, що мають місце у захисті прав людини ВПО в Україні. Особливу увагу було зосереджено на затяжному характері переміщення і терміновій необхідності скоординованих заходів і рішень з боку національних органів влади.

Два тренінги по правах ВПО для співробітників Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини були організовані Проєктом 30 березня – 1 квітня 2016 р. 25 працівників Секретаріату Омбудсмена і 24 регіональних представники успішно взяли участь у тренінгах, сфокусованих на питаннях моніторингу дотримання прав ВПО в Україні у відповідності до стандартів Ради Європи.

Круглий стіл “Надання безоплатної правової допомоги внутрішньо переміщеним особам: консолідація зусиль держави та громадянського суспільства”

відбувся 6 квітня 2016 р. з метою підтримки проекту Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення доступу до безоплатної правової допомоги та підвищення якості її надання”, розробленого Міністерством юстиції України, та, зокрема, включення ВПО як окремої категорії громадян, що мають право на отримання безоплатної вторинної правової допомоги у відповідності до закону.

Діяльність проекту в Донецькій області розпочалась з семінару в Святогірську “Судовий захист прав ВПО: сучасні виклики та стандарти

Ради Європи”, що був організований у співпраці з Апеляційним судом Донецької області 13 – 14 квітня 2016 р. Близько ста учасників відвідали захід, в тому числі судді апеляційних судів Донецької та Луганської областей, Донецького апеляційного адміністративного суду, Донецького апеляційного господарського суду, місцевих судів Донецької та Луганської областей.

Візит делегації високого рівня у Страсбург з метою ґрунтовної дискусії стосовно внутрішнього переміщення в Україні був організований Проектом та відбувся 24 – 25 травня 2016 р. у штаб-квартирі Ради Європи. Візит був націлений на сприяння конструктивному обговоренню поточних проблем і стратегічного бачення національних заходів реагування на внутрішнє переміщення.

Діяльність проекту в Луганській області розпочалась з семінару в Сєвєродонецьку “Посилення захисту прав внутрішньо переміщених осіб: доступність та ефективність правосуддя”, організованого у співпраці з Апеляційним судом Луганської області. Семінар мав подвійну мету: обговорення практичних про-

блем правового захисту ВПО у світлі стандартів Ради Європи та напрацювання рекомендацій для удосконалення національного законодавства та практики його застосування.

Внесок Групи Помпиду: для підтримки ефективності психосоціальних послуг та попередження захворювань, що викликані вживанням психоактивних речовин серед ВПО і населення, постраждалого від конфлікту, низка заходів була організована Групою Помпиду – Спільною Групою по боротьбі з вживанням наркотичних засобів та їх незаконним обігом. У липні 2016 р. проведено круглий стіл, що створив платформу для української влади для розробки стратегії, заснованої на міжнародному досвіді. Цикл семінарів був проведений, в тому числі і в Краматорську, з метою обміну досвідом між міжнародними експертами і психологами, які працюють з ВПО.

Серія тренінгів для адвокатів, які надають вторинну правову допомогу, була спільно організована Координаційним центром з надання правової допомоги та підтримана Проектом в червні – липні 2016 р.

Дві стартові сесії були проведені для 10 адвокатів-тренерів щодо розробки навчальних матеріалів про захист прав людини ВПО. Вони використовувались у 10 наступних регіональних тренінгах для адвокатів. У рамках регіональних тренінгів розглядались міжнародно-правові документи, справи ЄСПЛ, поточне українське законодавство, пов'язане з ВПО. Учасники аналізували судові справи з питань ВПО в світлі європейських стандартів у галузі прав людини. Адвокати висловлювали зацікавленість у подальшій участі в діяльності Проекту.

Регіональний Форум “Права людини внутрішньо переміщених осіб: національне та регіональне реагування” був організований Проектом на базі Дніпропетровської обласної державної адміністрації 14 – 15 липня 2016 р. у Дніпрі. Форум створив дискусійну платформу для більш широкого соціального діалогу з питань реагування на внутрішнє переміщення в Україні. Спеціальна сесія на пленарному засіданні була присвячена оцінці відповідності українського законодавства та національної політики стандартам Ради Європи та іншим міжнародним стандартам.

Регіональні моніторингові візити Представника Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини були ініційовані офісом Уповноваженого і підтримані Проектом. Жанна Лук'яненко, Представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини з питань дотримання прав ВПО, а також співробітники Секретаріату Уповноваженого здійснили візити у Київську (29 березня – 21 квітня), Донецьку (18 – 22 квітня) і Луганську (18 – 22 липня) області. Кожен з моніторингових візитів у трьох регіонах завершувався фінальним круглим столом (Краматорськ – 22 квітня, Київ – 28 квітня, Сєвєродонецьк – 22 липня), що мали на меті підведення підсумків і обговорення результатів візитів, надання зворотного зв'язку від Представника Уповноваженого щодо застосування чинного законодавства з питань ВПО та вироблення спільних рекомендацій із вдосконалення механізмів по відновленню соціальних виплат ВПО.

Дводенний тренінг «Бізнес-інтеграція внутрішньо переміщених осіб у Дніпропетровській області», організований спільно з Дніпропетровською обласною державною адміністрацією у м. Дніпро 26–27 серпня 2016 р., був націлений на підтримку ініціатив щодо інтеграції ВПО на рівні громад та сприяння їх економічній участі в новому середовищі через розширення нових знань та навичок.

РЕСУРСИ

Комплексний базовий аналіз “Вдосконалення національного законодавства України стосовно захисту прав людини внутрішньо переміщених осіб” було підготовлено в рамках Проекту міжнародними та національними експертами. В ньому здійснено ґрунтовний аналіз 21 теми стовно внутрішнього переміщення, які охоплюють міжнародні, європейські та національні стандарти.

Перед фіналізацією аналізу було проведено ряд круглих столів з провідними міжнародними організаціями та НУО, що працюють в сфері захисту прав ВПО (14 червня 2016 р.), а також представниками державних органів та установ, залучених до формування та впровадження політики із захисту прав ВПО (15 червня 2016 р.).

ПОДАЛЬШІ ДІЇ:

Ми плануємо регулярно інформувати Вас про стан реалізації Проекту та наші останні заходи, тому ми хотіли б представити Вам:

- Наш щоквартальний інформаційний бюлетень
- Веб-сторінку Проекту
<http://www.coe.int/en/web/kyiv/idps>

Ми будемо раді Вашим пропозиціям та ідеям, які стануть корисними та цінними для нашої спільної роботи.

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ

Офіс Ради Європи в Україні
вул. Іллінська 8, під'їзд 7, 04070
Київ, Україна
Тел.: +380.443.039.914 (внт.135)
Факс: +380.444.256.001
<http://coe.kiev.ua/>

Проект Ради Європи
“Посилення захисту прав людини
внутрішньо переміщених осіб
в Україні”

Команда Проекту

Антоніна Вихрест,
Менеджер Проекту
Antonina.Vykhrest@coe.int

Ганна Христова, Керівник Проекту
Ganna.Khrystova@coe.int

Ірина Сваволя, Регіональний
Координатор Проекту
Iryna.Svavolya@coe.int

Анна Портнова, Асистент Проекту
Anna.Portnova@coe.int

Сергій Марущенко,
Довгостроковий консультант
Проекту в Київській області
kyiv.coe@gmail.com

Олександр Ворошков,
Довгостроковий консультант
Проекту в Донецькій області
kramatorsk.coe@gmail.com

Олексій Мурашкевич,
Довгостроковий консультант
Проекту в Луганській області
severodonetsk.coe@gmail.com

Олександр Кисельов,
Довгостроковий консультант
Проекту в Дніпропетровській
області
dnipro.coe@gmail.com

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE